

हिमसंस्कृतवार्ताः

हिमाचलप्रदेशस्य संस्कृतशिक्षकाणां नूतनः प्रकल्पः

■ पृष्ठ-4 ■ वर्ष-4 ■ अङ्क-19

1

19.11.2024 मंगलवासरः वि.सं. २०८१ मार्गशीर्षकृष्णचतुर्थी मार्गशीर्ष 04 प्रविंशः

Website- www.himsanskritam.com Email-himsanskrit@gmail.com

ब्राजीलस्य रियो-डी-जनेरियो इत्यत्र जी विंशति- शिखरसम्मेलनं समारम्भतु

हिमसंस्कृतवार्ताः। नवदशतमं जी- विंशति- शिखरसम्मेलनं गतसायं ब्राजीलस्य रियो- डी- जनेरियो इत्यत्र आधुनिक-कला-सङ्ग्रहालये समारम्भतु। सदस्यदेशानां प्रमुखाः अन्ताराष्ट्रिय- सङ्घटनानां प्रतिनिधयः च विभिन्नसत्रेषु भागं भजिष्यन्ति। अस्य वर्षस्य प्राथमिकतायाः क्षेत्रेषु चर्चिष्यन्ति च। विश्वस्य अनेके नेतारः सम्मेलनेऽस्मिन् भागं ग्रहीतुं सम्मेलनस्थले प्राप्नुवन्तः सन्ति। अस्मात् सम्मेलनादतिरिच्य प्रधानमंत्री विश्वस्य प्रमुखैः नेतृभिः सहापि उपवेशनानि कर्तुं प्रभवति। अनेन सह अमेरिकादेशस्य राष्ट्रपतिः जो बाइडेनः चीनदेशस्य राष्ट्रपतिः शी-जिन-पिंगश्च तेषु नेतृषु समाविष्टौ स्तः यौ द्विदिवसीयेऽस्मिन् शिखरसम्मेलने प्रतिभागितां करिष्यतः। प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी स्वकीयायाः त्रिदेशानां यात्रायाः द्वितीयचरणे गतदिने प्रातः ब्राजीलदेशं सम्प्राप्तः। भारत- ब्राजील- दक्षिणाफ्रीकायाश्च त्रिकुटिः जीविंशत्याः चर्चासु सक्रियतामास्ति। कार्यक्रमवाधौ प्रधानमन्त्री मोदी विभिन्नेषु वैश्विक विषयेषु भारतस्य दृष्टिकोणं प्रस्तोष्यति। अनेन सह प्रधानमंत्री विंशत्याः गतवर्षस्य नवदिल्ल्यां समायोजितस्य शिखरसम्मेलनस्य घोषणापत्रस्य परिणामैः सह भारतद्वारा समायोजितस्य (वॉईस- ऑफ- द- ग्लोबल- साउथ) इत्यस्य अपि परिणामानां चर्चा विधास्यति। अस्य वर्षस्य शिखरसम्मेलनस्य ध्येयबिन्दुरस्ति एकस्य न्यायायुक्तस्य सातत्ययुक्तस्य च विश्वस्य निर्माणम् इति।

भारतं वैश्विक-दक्षिण-देशानाम् हितरक्षणार्थम् अन्यदेशैः सह सम्वादं कुर्वन्नस्ति

हिमसंस्कृतवार्ताः। ब्राजीले भारतीय-राजदूतः सुरेश के. रेड्डी इत्येषः, सबलं प्रोक्तवान् यत् भारतं क्षेत्रस्य नेतृत्वरूपेण वैश्विक- दक्षिण- देशानां हितरक्षणार्थम् अन्यदेशैः सह सम्वादं कुर्वन्नस्ति। जी- विंशतिः इत्यस्य शिखरसम्मेलने भागं ग्रहीतुं प्रधानमन्त्रिणः मोदिनः ब्राजीलयात्रायाः विषये जाते विशेष- साक्षात्कारसम्वादे रेड्डीवर्यः अवदत् यत् ब्राजीलेन दक्षिण- अफ्रीकादेशैः च सह जी-20 द्रोकका इत्यस्य सदस्यत्वेन भारतं संयुक्तरूपेण समूहस्य कार्याचरणं आकारं प्रति नयति। साक्षात्कारे, भारतीय राजदूतः जी- विंशति- शिखरसम्मेलनं, भारत- ब्राजील- सम्बन्धानां सुदृढीकरणं, वैश्विकसहयोगस्य पोषणं चेत्यादिषु विषयेषु अपि सम्वादम् अकरोत्।

काठमाण्डू नगरे नेपालभारतयोः सीमा सुरक्षा- समन्वयेति विषये एकम् उच्चस्तरीयोवेशनम्

हिमसंस्कृतवार्ताः। नेपालभारतयोः सीमा सुरक्षा-समन्वयेति विषये एकम् उच्चस्तरीयोवेशनं काठमाण्डू नगरे समारम्भम्। उपवेशनमिदं- सोमवासरान्तं यावत् प्रचलिष्यति। उपवेशनेऽस्मिन् सीमः पारक्षेत्रात् जायमानैः अपराधैस्सह परदेशीयानां नागरिकाणाम् अवैधप्रवेशाकारोधे च चर्चा चर्च्यते। नेपालदेशेन सीमावर्तिषु क्षेत्रेषु अपराधनियन्त्रणाय सूचनानाम् आदान-प्रदानैः सह राजस्वस्य हानिः, मादकपदार्थानां मानवानाञ्च तस्करीदिषु नियन्त्रणाय प्रस्तावाः सन्ति समुपस्थापिताः। भारतस्य सीमा- सुरक्षा- बलस्य महानिदेशकेन अमृतमोहन- प्रसादेन नेपालस्य प्रतिनिधिमण्डलेन सह चर्चा कृता।

उपवेशनेऽस्मिन् सशस्त्र- आरक्षिबलप्रमुखेन सह गृहमन्त्रालस्य, राष्ट्रिय-निरीक्षणसंघस्य, सर्वेक्षण विभागस्य, विदेशमन्त्रालयस्य च वरिष्ठाधिकारिभिस्समं उच्चस्तरीय- सुरक्षाधिकारिणश्च पतिभाग्यं कुर्वन्तः सन्ति। भारतीय-प्रतिनिधिमण्डलेन ह्यः गृहमन्त्रिणा रमेशलेखकेन सह सम्पर्कं विहितः।

जनवरीमासस्य एकादश-द्वादश-दिनाङ्कयोः विकसित- भारत- युवनेतृसंवादरूपेण आचरिष्यते

हिमसंस्कृतवार्ताः। राष्ट्रिय- युवमहोत्सवः अग्रिमवर्षे जनवरीमासस्य एकादश-द्वादश-दिनाङ्कयोः विकसित- भारत- युवनेतृसंवादः इत्यस्य रूपेण आचरिष्यते। केन्द्रीय-

युवा- कार्य- क्रीडामन्त्री डॉ. मनसुख मांडविया ह्यः नवदिल्ल्यां वार्ताहरसम्मेलनं सम्बोधयन् एतत् उद्घोषितवान्। स्वस्य अभिभाषणस्य समये, सः अवदत् यत्, एषः मञ्चः राष्ट्रस्य युवशक्तिं प्रधानमन्त्रिणः नरेन्द्रमोदिनः समक्षं संवादं कर्तुं, स्वकीयं दृष्टिकोणं उपस्थापयितुं च अवसरं प्रदास्यति इति।

केन्द्रीय-वित्तोद्योगमन्त्रिणा भारतीय-स्टेट बैंक इत्याख्यस्य वित्ता-गारस्य अतुलनीयायाः विकासगाथायाः प्रशंसा कृता

हिमसंस्कृतवार्ताः। केन्द्रीय-वित्तोद्योगमन्त्रिणा निर्मलासीतारमन इत्यनया भारतीय- स्टेट- बैंक इत्याख्यस्य वित्तागारस्य अतुलनीयायाः विकास-गाथायाः प्रशंसा कृता। मुम्बईनगरे अस्य कोशागारस्य मुख्यशाखाभवने शताब्दसमारोहे वित्तमन्त्रिणा प्रोक्तं यत् इम्पीरियलबैंक ऑफ इण्डिया इत्यस्य निर्माणाय त्रयाणां प्रमुखकोशागाराणां विलयः विहितः आसीत्, यो हि सम्प्रति स्टेट- बैंक ऑफ इण्डिया इत्यभिधेयेन विहितोऽस्ति। अस्य कोशागारस्य ज्योति- सुरेखा- लक्ष्यभेदन- स्पर्धा लक्ष्यभेदन- स्पर्धायां, एशिया- स्पर्धायां वर्तमानविजेत्री ज्योति- सुरेखा- वेन्नम इत्यनया लक्ष्यभेदन इत्यत्र जीटी ओपन इति स्पर्धायां महिलावर्गं स्वर्णपदकं समर्जितम्। प्रथमवारं जीटी ओपन- स्पर्धायां ज्योतिः सम्पूर्णं क्रीडासत्रे अत्युत्तमं प्रदर्शनं कृतवती ह्युद्यम- देशस्य सारा प्रील्स इत्येषां पञ्च चत्वारिंशदधिकैकशतं क्रीडनाङ्कान् विरुध्य सप्त- चत्वारिंशदधिकैकशतं क्रीडनाङ्कैः पराजित्य विजयमधिगतवती।

वित्ता-गारस्य अतुलनीयायाः विकासगाथायाः प्रशंसा कृता। मुम्बईनगरे अस्य कोशागारस्य मुख्यशाखाभवने शताब्दसमारोहे वित्तमन्त्रिणा प्रोक्तं यत् इम्पीरियलबैंक ऑफ इण्डिया इत्यस्य निर्माणाय त्रयाणां प्रमुखकोशागाराणां विलयः विहितः आसीत्, यो हि सम्प्रति स्टेट- बैंक ऑफ इण्डिया इत्यभिधेयेन विहितोऽस्ति। अस्य कोशागारस्य ज्योति- सुरेखा- लक्ष्यभेदन- स्पर्धा लक्ष्यभेदन- स्पर्धायां, एशिया- स्पर्धायां वर्तमानविजेत्री ज्योति- सुरेखा- वेन्नम इत्यनया लक्ष्यभेदन इत्यत्र जीटी ओपन इति स्पर्धायां महिलावर्गं स्वर्णपदकं समर्जितम्। प्रथमवारं जीटी ओपन- स्पर्धायां ज्योतिः सम्पूर्णं क्रीडासत्रे अत्युत्तमं प्रदर्शनं कृतवती ह्युद्यम- देशस्य सारा प्रील्स इत्येषां पञ्च चत्वारिंशदधिकैकशतं क्रीडनाङ्कान् विरुध्य सप्त- चत्वारिंशदधिकैकशतं क्रीडनाङ्कैः पराजित्य विजयमधिगतवती।

भारतेन सप्तप्रतिशन्मितं जीडीपी इति वृद्धिप्रतिशततया सह जी-विंशतिः इत्यस्मिन् नवोन्नतिः सम्प्राप्ता

भारतेन अस्मै वर्षाय सप्तप्रतिशन्मितं जीडीपी इति सकल-गृहोत्पादस्य सप्त-प्रतिशन्मितस्य वृद्धिप्रतिशततया सह जी-विंशति इत्यस्मिन् नवोन्नतिं सम्प्राप्तम्। माईगोव इत्यनेन एकस्मिन् सामाजिकसंदेशपत्रे

एकस्मिन् संदेशे प्रोक्तं यत् एषा उपलब्धिः भारतस्य सुदृढार्थव्यवस्थां संसूचयति। इंडोनेशिया पञ्चप्रतिशतं वृद्धिमितेन सह द्वितीये चीनश्च चतुर्दशमलव- अष्टप्रतिशन्मितेन वृद्धिमितेन सह तृतीये स्थाने वर्तते।

सुभाषितम्

यस्य कृत्यं न विघ्नन्ति शीतमुष्णं भयं रतिः। समृद्धिरसमृद्धिर्वा स वै पण्डित उच्यते॥
अर्थात्- जो व्यक्ति सदी-गर्मी, अमीरी- गरीबी, प्रेम-घृणा इत्यादि सम विषय परिस्थितियों में भी विचलित नहीं होता और तटस्थ भाव से अपना मनुष्यधर्म निभाता है, वही सच्चा ज्ञानी है।

प्रतिदिनं नवीनतमं हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकवार्तायां प्राप्त्यर्थं 7876636263 Whatsapp संख्या मध्ये नमो नामः लिखन्तु

To get the latest himsanskritvartah Daily Sanskrit Newspaper every day, write Hello on 7876636263 Whatsapp number

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक- अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम् जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र. पत्रव्यवहारसङ्केतः- १७७१११

आम आदमी पार्टीति दलस्य नेता कैलाशगहलोतः भारतीय जनता पार्टीति दले संयुक्तः

हिमसंस्कृतवार्ताः। दिल्ली-प्रांतस्य प्राक्तनः मन्त्री, आम आदमी पार्टीति दलस्य नेता च कैलाशगहलोतः भारतीय जनता पार्टीति दले संयुक्तः। अवसरऽस्मिन् भारतीयजनता पार्टीति दलस्य वरिष्ठः नेता मनोहरलाल खट्टरः, राष्ट्रिय- उपाध्यक्षः वैजयन्त पण्डाश्च दिल्लीप्रदेश- कार्यालये दिल्लीप्रदेशाध्यक्षेन वीरेन्द्रसचदेवा इत्यनेन सह उपस्थितौ आस्ताम्। परह्यः एव तेन आपेति दलात् त्यागपत्रं दत्तासीत्। तेन आपेति दल संयोजकाय अरविन्दकेजरीवालाय त्यागपत्र-दानानन्तरम् उक्तं यत् दलमिदं सम्प्रति गभीर संकटानां साम्मुख्यं करोतीति।

राज्यसर्वकारः नूतनां करुणामूलकजीविकानीतिं निर्मास्यति- मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः

आवेदकानां विवरणं पृष्ठम्

हिंसंस्कृतवार्ता:- शिमला। हिमाचलप्रदेशस्य मुख्यमन्त्रिणः सुखविन्दरसिंहसुक्खोः अध्यक्षतायां सोमवासरे राज्यसचिवाले शिमलायां उच्चस्तरीयसभा कृता। सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः नूतनां करुणामूलकजीविकानीतिं निर्मातुं विचारयति। सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः उदारतया सहानुभूतिपूर्णेन च पद्धत्या कार्यं कुर्वन् अस्ति यत् येषां सेवाकाले स्वपरिवारस्य सदस्याः गम्यन्ते तेषां कृते जीविका प्रदातुं शक्यते। मुख्यमन्त्री

आवेदकानां विभागानुसारं विवरणं संकलय प्रस्तौतुम् अधिकारिभ्यः निर्देशं दत्तवान्। सः अवदत् यत् राज्यसर्वकारः सर्वान् पक्षान् मनसि कृत्वा समुचितनिर्णयान् करिष्यति येन अधिकतमसङ्ख्यायां आवेदकानां लाभः भवति।

उच्चोच्चक्षेत्रेषु त्रिदिवसं यावत् वर्षा- हिमपातस्य सम्भावना, केलाङ्गस्य न्यूनतम-पारा न्यूनतमरूपेण अभिलेखितः

हिंसंस्कृतवार्ता:- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः। हिमाचलप्रदेशस्य उच्चप्रदेशेषु वातावरणस्य प्रतिकूलस्य सम्भावना वर्तते। ऋतुविज्ञानकेन्द्रशिमलायाः अनुसारं बिलासपुर- सुन्दरनगर (मण्ड्री) मण्डलेषु २२ नवम्बरपर्यन्तं प्रातः सायं च सघननीहारस्य पीतसचेतना वर्तते। सोमवासरे अपि बिलासपुरे अतीव सघनः नीहारः अभिलेखितः। अस्य कारणात् दृश्यता ३० मीटर यावत् न्यूनीकृता। समतलक्षेत्रेषु नीहारस्य कारणेन जनानां समस्याः वर्धिताः सन्ति।

स्वास्थ्यम्-वृद्धानां चिकित्सायाः कृते वैद्याः- परिचारिकाः गृहेषु आगमिष्यन्ति मुख्यमन्त्रिणा शीघ्रमेव योजनाम् आरब्धुम् आदेशः दत्तः

हिंसंस्कृतवार्ता:- शिमला। अधुना हिमाचले ७० वर्षाणाम् उपरि वृद्धाः जनाः स्वद्वारे एव चिकित्सां प्राप्नुयुः। स्वास्थ्यविभागाय दूरभाषेण सूचनां दत्त्वा चल-एम्बुलेन्सं गृहं गमिष्यति। तत्र वैद्यः, औषधविक्रेता, परिचारिकाः च भविष्यन्ति। अस्मिन् चिकित्सायाने औषधानि, आक्सीजन-सिलिण्डर-आदीनि आवश्यकानि उपकरणानि अपि भविष्यन्ति। स्थले एव चिकित्सां कृत्वा यदि वैद्यः मन्यते यत् रोगी चिकित्सालये प्रवेशः आवश्यकः इति तर्हि सः अपि सह आनयिष्यते। स्वास्थ्यविभागात् प्राप्तसूचनानुसारं रोगिणां द्वारे अपि परीक्षणं करिष्यते। तस्य प्रतिवेदनं गृहम् ऑनलाइन प्रेषितं भविष्यति। एतदर्थं रोगी अथवा तस्य बन्धुजनस्य मोबाईलसंख्या गृहीता भविष्यति। मुख्यमन्त्री सुक्खुः स्वास्थ्यविभागं शीघ्रमेव एतां योजनाम् आरब्धुम् आह। स्वास्थ्यविभागस्य दलानि समीपस्थात् चिकित्सालयात् मण्डलस्य जनानां गृहेषु प्रेषिताः भविष्यन्ति। येषु क्षेत्रेषु पंचायतेषु च मार्गस्य सुविधा अस्ति तेषु एव एषा सुविधा उपलब्धा भविष्यति। मुख्यमन्त्री नरेशचौहानस्य प्रधानमोडियापरामर्शकः चिकित्सां औषधं च निःशुल्कं दीयते इति उक्तवान् यत् मुख्यमंत्री सुक्खुः विभागाय अस्याः दिशि कार्यं कर्तुं आह।

सर्वकारीयकर्मचारिणां कल्याणार्थं कृतानि अनेकानि पदानि- सुक्खुः

मुख्यमन्त्री उक्तवान् यत् वर्तमानराज्यसर्वकारेण सर्वकारीयकर्मचारिणां कल्याणाय अनेकानि पदानि कृतानि। प्रथमे मन्त्रिमण्डलसभायां राज्यसर्वकारेण सर्वेषां सर्वकारीयकर्मचारिणां कृते पुरातनवृत्तियोजना पुनः स्थापिता येन ते सेवानिवृतेः अनन्तरं सम्माननीयं जीवनं जीवितुं शक्नुवन्ति। सः अवदत् यत् सर्वकारस्य कार्यकालस्य वर्षद्वयस्य अन्तः सर्वकारीयकर्मचारिभ्यः पेन्शनभोक्तृभ्यः च ११ प्रतिशतं महार्घतावृत्तिः प्रदत्ता अस्ति। गोष्ठ्यां राजस्वमन्त्री जगतसिंहनेगी, मुख्यसचिवः प्रबोधसक्सेना, प्रधानसचिवः वित्तम् देवेशकुमारः, सचिवः एम. सुधादेवी, राकेशकंवरः, सचिवः विधि शरदकुमारलगावालः चापि उपस्थिता अभवन्।

हिमाचलम्-किम् हिमाचलं पुनः एकवारं राजनैतिक-अस्थिरतां प्रति गच्छति? मुख्यसंसदीयसचिवानां विषये उच्चन्यायालयस्य निर्णयानन्तरं भाजपा-काङ्ग्रेसयोः मध्ये द्वन्द्वः

हिंसंस्कृतवार्ता:- कार्यालयीयः प्रतिनिधिः। हिमाचले मुख्यसंसदीयसचिवानां विषये उच्चन्यायालयेन निर्णयस्य अनन्तरं राज्ये राजनैतिक-अशान्तिः तीव्रताम् अवाप्नोत्। सम्प्रति अस्य विषये सत्ताधारीपक्षस्य विपक्षस्य च मध्ये वाक्युद्धं प्रचलति। वास्तविकी पटकथा तु नेपथ्ये एव लिख्यते। पक्षद्वयं परस्परं पराजयितुं रणनीतयः निर्माति। षट् मुख्यसंसदीयसचिवानां अतिरिक्तं भाजपा मन्त्रिमण्डलपदवीं प्राप्तानाम् अन्येषां त्रयाणां विधायकानां सदस्यतायाः विषये अपि प्रश्नान् उत्पापयति। काङ्ग्रेसस्य दृष्टिः ९ भाजपा विधायकानामुपरि तत्रैव काङ्ग्रेसस्य दृष्टिः तेषु नव भाजपाविधायकेषु निहिता अस्ति, येषां प्रकरणं विधानसभाध्यक्षं प्रति लम्बितम् अस्ति। भाजपा नवकाङ्ग्रेसविधायकानां सदस्यतां निरस्तीकर्तुं राज्यपालस्य समीपं गन्तुं सज्जा अस्ति, काङ्ग्रेसस्य अपि नव भाजपाविधायकानामुपरि दृष्टिः अस्ति। उभयतः धनुः निर्गन्तुं प्रवृत्तौ बाणौ लक्ष्यं प्रहारं कर्तुं प्रवृत्तौ। केवलं कः उपक्रमं करिष्यति इति विषये एव ध्यानं भवति।

भाजपाविधायकानामुपरि

विधानसभायाम् उपद्रवं कर्तुमारोपः

एतेषां राजनैतिक-उत्साहिनां मध्ये नव भाजपा-विधायकानां सदस्यतायाः विषये चर्चा अपि तीव्रताम् अवाप्तवती अस्ति। विधानसभायाः बजटसत्रे सदनस्य मध्ये उपद्रवम् जनयितुं भाजपाविधायकानां आरोपः अस्ति। एतस्मिन् काले विधानसभाध्यक्षस्य आसनसमीपं गत्वा ते कर्गदानि विदीर्णवन्तः इति अपि आरोपः कृतः।

एतेषां भाजपाविधायकानां विषये विधानसभाध्यक्षः निर्णयं करिष्यति

उपालम्भस्य अनन्तरं विधानसभा अध्यक्षः तेषु सूचनां दत्त्वा कार्यविधिम् आरब्धवान्। अस्मिन् विषये विधानसभाध्यक्षस्य निर्णयः आगामिसमये आगन्तुं शक्नोति। यदि विधानसभाध्यक्षः अस्मिन् विषये निर्णयं करोति तर्हि भाजपा कष्टस्य सम्मुखीकरणं कर्तुं शक्नोति। एतेषु विधायकेषु उनातः सतपालसत्ती, नाचनतः विनोदकुमारः, चुराहतः हंसराजः, बंजारतः सुरेन्द्र शौरी, सुलहतः विपिनपरमारः, बिलासपुरतः त्रिलोक जमवालः, बल्हतः इन्दरसिंहः गाग्धी, आनीतः लोकेन्द्रकुमारः, करसोगतः दीपराजः च इति नामानि सन्ति।

किं हिमाचलम् पुनः राजनैतिक-अस्थिरतां प्रति गमिष्यति?

विधानसभाध्यक्षः कुलदीपसिंह पठानिया तान् सूचनां दत्तवान्। तेषाम् उत्तराणि अपि आगतानि सन्ति। अधुना कार्यविधिः अर्वाश्लिष्टा अस्ति। यदि एतत् भवति तर्हि राज्ये पुनः उपनिर्वाचनस्य आह्वानं श्रूयते इति राजनैतिकविशेषज्ञाः मन्यन्ते। एतादृशः प्रश्नः सर्वेषां मनसि उत्पद्यते यत् राज्यं पुनः राजनैतिक-अस्थिरतां प्रति गमिष्यति वा, यतः अस्मिन् वर्षे फरवरी-मासे राज्यसभा-निर्वाचनकाले घटितानां घटनानां अनन्तरं उपनिर्वाचनस्य स्थितिः उत्पन्ना आसीत्। धुना पुनः एतादृशी स्थितिः उत्पद्यते इति संभावना वर्तते। सम्प्रति ६८ सदस्यीयविधानसभायां काङ्ग्रेसस्य ४० विधायकाः, भाजपायाः २८ विधायकाः च सन्ति।

राज्यपालः मङ्गलवासरे हिमाचलं प्रत्यागमिष्यति

राज्यपालः सम्प्रति हिमाचलतः बहिः अस्ति। तस्य नवम्बर १९ दिनाङ्के पुनरागमनं निश्चितम् अस्ति। भाजपायाः राज्यसभासदस्यः हर्षमहाजनः उक्तवान् यत् राज्यपालेन सह मिलित्वा काङ्ग्रेसविधायकानां सदस्यतां निरस्तीकर्तुं भविष्यति।

वास्तु ज्योतिष- शास्त्रयोः उद्योगावसराः (प्रथमः भागः)

डॉ. मुकेशकुमारः सहायकाचार्यः,
ज्योतिषविभागः

सनातनधर्म-आदर्शसंस्कृतमहाविद्यालयः
डोहगी, ऊना, हिमाचल प्रदेशः

विश्वस्मिन् विश्वे वर्तमानकाले उद्योगक्षेत्रे वृत्तिपरकोट्यो गेषु यथा प्रविधेः महान् प्रभावः दृश्यते तथैव अवलोक्यते भारतीयविद्यानामपि। योग-अध्यात्म-कर्मकाण्ड- यज्ञ- ज्योतिष- वास्तु-सामुद्रिकशास्त्र- तन्त्रादिकक्षेत्रे भारतदेशस्य आचार्याः समग्रेऽपि विश्वे प्रभावशालिनः दृश्यन्ते। उद्योगदृष्ट्या पश्यामश्चेत् वास्तुज्योतिषज्ञेति क्षेत्रद्वयमपि न केवलं तत्तद्विद्यातज्ज्ञेभ्यः साक्षादुद्योगं कल्पयति अपि तु अन्यक्षेत्रीयेभ्यः अपि। तदेव विश्लेषणं क्रमशः अस्मिन् शोधपत्रे क्रियते। तदादौ ज्योतिषशास्त्रवैभवं निरूप्यते। भारतीयवाङ्मयस्य प्राणभूतस्य वैदिकसाहित्यस्य षट्सु अङ्गेषु प्रधानं वर्तते ज्योतिषशास्त्रमित्यत्र नास्ति संशीतिः। अत एव महर्षिः नारदोऽपि 'वेदस्य निर्मलं चक्षुः ज्योतिषशास्त्रमकल्मषम्' इत्यादिवचनात् ज्योतिषशास्त्रं वेदाङ्गेषु नेत्रस्थानीयमङ्गीकरोति। एवमेव 'छन्दः पादौ तु वेदस्य हस्तौ कल्पोऽथ पठ्यते। ज्योतिषामयनं चक्षुः' इत्यादिभिः सुवचनैः वेदस्य चक्षुषाङ्गत्वेन ज्योतिषशास्त्रस्य विधानं कृतं भाषाशास्त्रेऽपि। इदञ्च शास्त्रं त्रिस्कन्धोपेतं विशिष्टञ्च वर्तते इति जोघुष्टं मिहिराचार्यैः। तद्यथा- 'ज्योतिषशास्त्रमनेकभेदविषयं स्कन्धत्रयाधिष्ठितम्' इति। प्रश्नमार्गे अपि गणित-जातक-संहितादित्रयो भेदाः गृहीताः। तदुक्तम्-'स्कन्ध त्रियात्मकं ज्योतिषशास्त्रमेतत् षडङ्गवत्' इति। इत्थं सिद्धान्त-संहिता-होरादिस्कन्ध त्रये एव विशिष्य संहिताशास्त्रे वास्तुशास्त्रस्यापि समन्वयः कृतः पूर्वाचार्यैः। अधुना तु कालोपयोगितायां सत्यां स्वतन्त्रशास्त्रत्वेन महन्महत्त्वं वर्तते वास्तुशास्त्रस्यापि।

'लोकव्यवहारदृष्ट्या वास्तु- ज्योतिषशास्त्रयोः उद्योगावसराः'

विशिष्य भारतीया समग्रज्ञानपरम्परा पुनर्जन्मनि ईश्वरे च पूर्णतः विश्वसिति। तदाधारेण च कर्मव्यवस्था अपि उपकल्पिता अस्मत्प्राज्ञैः ऋषिभिः। ज्योतिषशास्त्रस्यापि तदाधारेणैव प्रवृत्तिः। तद्यथा निरूप्यते वराहमिहिरेण 'कर्माजितं पूर्वभवे सदादि यत्तस्य पक्तिं समभिव्यनक्ति' इति। अस्यायमर्थः यत् ज्योतिषशास्त्रं पूर्वजन्मनः शुभाशुभकर्मणः परिपाकं द्योतयति। ततश्च सर्वदा उत्तमोत्तमं कर्म कर्तुं प्रेरयति। अपरश्च पक्षः यत् अग्रिमजन्मनः निर्वहणार्थं पुण्यकर्म यद्विधेयं तद्वेदनिर्दिष्टं स्यादेव। 'वेदाश्च यज्ञार्थमभिप्रवृत्ताः' इति प्रसिद्धा उक्तिः। यज्ञविधानेऽपि कालनिर्णयार्थं ज्योतिषस्यैवाङ्गभूतस्य मुहूर्तशास्त्रस्य आवश्यकता भवति। ततश्च जीवनस्य प्रतिक्षणं यदपि कर्म विधीयमानमस्ति सर्वत्र मुहूर्तानाम् आवश्यकता अनुभूयते एव। अन्यच्च ग्रह- नक्षत्रयोगानां विशिष्टं फलं लभ्यत एव। वाल्मीकिरामायणस्य प्रसिद्धोदाहरणद्वयम् -
उत्तरे दिवसे ब्रह्मन् फल्गुनीभ्यां मनीषिणः।
वैवाहिकं प्रशंसन्ति भगो यत्र प्रजापतिः॥
अथ चन्द्रोऽभ्युपगमात् पुष्यात्! पूर्व पुनर्वसुम्।
श्च पुष्ययोगं नियतं वक्ष्यन्ते देवचिन्तकाः॥
एवमेव वासाय कार्यादिसाधनार्थं च यस्य गृहस्य महती आवश्यकता अनुभूयते तस्य सिद्धिः वास्तुशास्त्राधारेण एव भवति, नान्यथा। इत्थं जीवनस्य प्रत्येकमपि क्षेत्रं वास्तुशास्त्र-ज्योतिषशास्त्राभ्याम् आप्लावितं दृश्यते। यः जनः ज्योतिषशास्त्रमधीयत्य अस्यामेव वृत्तौ संलग्नः भवति सः न केवलं शास्त्रपोषणं करोति, अपि तु साक्षादुत्तमसमाजनिर्माणदायित्वमेव तस्मिन् आपतति इति ज्योतिषशास्त्रे उत्तमोत्तमः उद्योगावसरः समुदितः भवति। एतदृष्ट्यैव लक्षशः ज्योतिषशास्त्रविज्ञाः स्वगृहेषु स्वकार्यालयमुद्घाट्य ग्रहचारवशात् जायमानफलादेशद्वारा प्रश्नकर्मद्वारा च उत्तममुद्योगं प्राप्तवन्तः सन्ति। क्रमशः...

झारखण्ड- महाराष्ट्रयोः विधानसभा निर्वाचनाय प्रचाराभियानं समाप्तम्।

झारखण्ड-महाराष्ट्रयोः विधानसभा मतदानं भविष्यति। चतुर्षु राज्येषु निर्वाचनाय प्रचाराभियानमात् सायं पञ्चदश-विधानसभा क्षेत्राणाम् समाप्तम् अभवत्। झारखण्डे उपनिर्वाचनाय अपि प्रचाराभियानं विधानसभा निर्वाचनस्य द्वितीये चरणे समाप्तम्। उपनिर्वाचनेन सह अष्ट-त्रिंशत्-निर्वाचनासनेषु मतदानं झारखण्ड- महाराष्ट्रयोः विधानसभा- भविष्यति, महाराष्ट्रस्य च सर्वेषु निर्वाचनम् आलक्ष्य मतानां गणना अष्टाशीत्यधिक- द्विशत- शनिवासरे भविष्यति। निर्वाचनासनेषु एकस्मिन् चरणे

राष्ट्रीय- राजधानीक्षेत्रे अधोगता वायोर्गुणवत्ता

दिल्ल्यां राष्ट्रीय-राजधानीक्षेत्रे च वायोर्गुणवत्ता इतोऽपि अधोगता, गतदिने एकवादनं यावत् (ए. क्यू. आई.) इति वायोर्गुणसूचकाङ्कः नवत्युत्तर- चतुश्शततमस्य स्तरम् अत्यक्रामयत्। केन्द्रीय- प्रदूषण- नियन्त्रण- संस्थानानुसारं दिल्ल्याः केषुचित् भागेषु वायोर्गुणसूचकाङ्कः विमानयानानि विलम्बितानि, पञ्चशततममितः संसूचितः। दिल्ल्यां राष्ट्रीयराजधानीक्षेत्रे च परिवर्तितानि सन्ति।

वायोर्गुणवत्तायाः गम्भीरस्थित्या, प्रदेशे दृश्यता न्यूना सञ्जाता, अनेकाः रेलयानसेवाः विमानसेवाः च बाधिताः सञ्जाताः। प्रायः एकादश- विमानयानानि विलम्बितानि, सप्तविमानानां च यात्रामार्गाणि परिवर्तितानि सन्ति।

Online संस्कृतशिक्षणम् आमुखपटले जन्मदिवसोपलक्ष्ये आयोजितायाः संस्कृत- प्रश्नोत्तरी- प्रतियोगितायाः परिणामस्य घोषणा

हिमसंस्कृतवार्ता:- डॉ. नरेन्द्र राणा। गतदिवसे Online संस्कृतशिक्षणम् जनसंचार- आमुखपटलसमूहे मध्यप्रदेशात् संस्कृतशिक्षकः आचार्य राहुल मिश्रा वर्यस्य जन्मदिवसोपलक्ष्ये आयोजितायाः एकविंशतिप्रतियोगितायाः आयोजनम् अभवत्। एषा संस्कृत-प्रश्नोत्तरी प्रतियोगितायां डॉ. महिमा शुक्ला प्रथमस्थानं प्राप्तवती, द्वितीयस्थाने राजस्थानतः किरण सुमनः, तृतीयस्थाने च राजस्थानात् शुभम चौरसिया वर्तते। प्रतियोगितायाः पुरस्कारप्रायोजकः मध्यप्रदेशात् संस्कृतशिक्षकः आचार्य राहुल मिश्रा, आयोजकश्च गुजराततः राष्ट्रीय संस्कृत प्रचारकः जगदीश डाभी आसीत्। ध्यानवयं वर्तते यद् Online संस्कृतशिक्षणम् द्वारा प्रतिरविवासरे ऑनलाइन संस्कृत- प्रश्नोत्तरी- प्रतियोगितायाः आयोजनं क्रियते। पुरस्कारप्रायोजकः मध्यप्रदेशात् संस्कृतशिक्षकः आचार्य राहुल मिश्रा सर्वेभ्योः विजेतृभ्योः पुरस्कारं दास्यति। तेन सह उत्तराखण्डात् संस्कृतरसास्वादः संस्था विजेतृभ्योः प्रमाणपत्रं दास्यति।

